

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 312/2024-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zastúpeného JUDr. Jánom Kršiakom, advokátom, Športová 2071/39, Nové Mesto nad Váhom, proti príkazu na zatknutie Okresného súdu Trenčín sp. zn. NM-1T/14/2022 zo 16. februára 2024, uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. NM-1T/14/2022 zo 17. februára 2024 a proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3Tos/31/2024 zo 7. marca 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 16. apríla 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj svojho práva na slobodu a osobnú bezpečnosť podľa čl. 9 ods. 1, 3 a 4 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „pakt“) príkazom na zatknutie vydaným Okresným súdom Trenčín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. NM-1T/14/2022 zo 16. februára 2024 (ďalej len „napadnutý príkaz na zatknutie“), ako aj porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 a základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 dohovoru, ako aj svojho práva na slobodu a osobnú bezpečnosť podľa čl. 9 ods. 1, 3 a 4 paktu uznesením okresného súdu NM-1T/14/2022 zo 17. februára 2024 (ďalej len „napadnuté uznesenie o vzatí do väzby“) a uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3Tos/31/2024 zo 7. marca 2024 (ďalej len „napadnuté sťažnostné

uznesenie“). Sťažovateľ navrhuje označené rozhodnutia zrušiť, prikázať jeho bezodkladné prepustenie z väzby na slobodu a priznať mu finančné zadosťučinenie v celkovej sume 5 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je trestne stíhaný pre prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. b) a c) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona.

3. Uznesením okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 9Tp/4/2022 z 1. júna 2022 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 2Tpo/48/2022 zo 16. júna 2022 bol sťažovateľ prepustený z väzby na slobodu, bol prijatý jeho písomný sľub a jeho väzba bola nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka za súčasného uloženia viacerých povinností.

4. Zo správy probačného a mediačného úradníka z 13. februára 2024 vyplynulo, že sťažovateľ nie je monitorovaný technickými prostriedkami v zmysle označených rozhodnutí, keď úmyselne poškodil zariadenie na kontrolu jeho pohybu a pobytu a svojím prístupom a neochotou spolupracovať úmyselne marí nerušený priebeh kontroly výkonu rozhodnutia technickými prostriedkami.

5. Okresná prokuratúra Nové Mesto nad Váhom podala 15. februára 2024 návrh na vzatie sťažovateľa do väzby z dôvodu naplnenia dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku neplnením uložených povinností a obmedzení.

6. Na sťažovateľa bol následne vydaný napadnutý príkaz na zatknutie, na základe ktorého bol v ten deň zatknutý a o 21.06 h ho prevzal sudca pre prípravné konanie.

7. Napadnutým uznesením o vzatí do väzby bol sťažovateľ vzatý do väzby a napadnutým sťažnostným uznesením bola zamietnutá jeho sťažnosť proti vzatiu do väzby.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ k napadnutému príkazu na zatknutie poukazuje na skutočnosť, že probačná a mediačná úradníčka v rámci priebežných správ o probácii z 29. januára 2024, 5. februára 2024 a 13. februára 2024 informovala okresný súd, že od 28. januára 2024 nie je monitorovaný elektronickými prostriedkami. Napriek uvedenému sa 5. februára 2024 a 6. februára 2024 dostavil na okresný súd k tejto úradníčke na účel odovzdania náramku v zmysle jej upozornenia a žiadosti. Okresný súd tak mal od 29. januára 2024 vedomosť, že nie je monitorovaný elektronickými prostriedkami, ale príkaz na zatknutie vydal až 16. februára 2024. Navyše, nijakým spôsobom sa nepokúsil ho predvolať, predviesť alebo zadržať, a tak zabezpečiť jeho prítomnosť na výsluchu o väzbe.

9. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu o vzatí do väzby sťažovateľ namieta, že po podaní obžaloby je v jeho veci zákonným sudcom JUDr. Ivan Pavlovič, avšak o jeho vzatí do väzby rozhodoval sudca pre prípravné konanie JUDr. Andrej Stachovič. Skutočnosť, že sa o jeho väzbe malo rozhodnúť počas víkendu, ešte neznamená, že išlo o hrozbu nedodržania zákonnej lehoty na rozhodnutie o väzbe.

10. K napadnutému sťažnostnému uzneseniu sťažovateľ namieta, že krajský súd sa nevysporiadal s jeho námietkou nezákonného sudcu. Pýta sa, ako by všeobecný súd postupoval, ak by mu

bol odovzdaný pred 16.00 h? Prečo ho príslušníci Policajného zboru neodovzdali okresnému súdu hneď? Čo bránilo zákonnému sudcovi, aby prišiel do práce aj cez víkend a rozhodol o väzbe?

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. Sťažovateľ namieta porušenie viacerých svojich práv podľa ústavy, dohovoru a paktu napadnutým príkazom na zatknutie, napadnutým uznesením o vzatí do väzby a napadnutým sťažnostným uznesením.

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým príkazom na zatknutie:

13. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že okresný súd rozhodol vydaní príkazu na zatknutie až po vyše dvoch týždňoch od momentu, keď sa dozvedel, že už nie je monitorovaný elektronickými prostriedkami. Ďalej, okresný súd sa ho v zmysle § 71 ods. 1 Trestného poriadku nepokúsil predvolať, predviesť, zadržať alebo inak zabezpečiť jeho prítomnosť na výsluchu k vzatiu do väzby.

14. Okresný súd v napadnutom príkaze na zatknutie osobitne poukázal na povinnosť sťažovateľa dodržiavať zákaz priblíženia sa k poškodenej, zákaz priblíženia sa k jej obydliu a zákaz vycestovania do zahraničia, ktoré boli zabezpečované technickými prostriedkami podľa zákona č. 78/2015 Z. z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a to zariadením na určenie polohy sťažovateľa a zariadením varovania blízkosti. Ďalej poukázal na správy probačného a mediačného úradníka o tom, že sťažovateľ už nie je monitorovaný technickými prostriedkami, keď on sám úmyselne poškodil zariadenie na kontrolu svojho pohybu a pobytu a svojím prístupom a neochotou spolupracovať úmyselne marí nerušený priebeh kontroly výkonu rozhodnutia.

15. Okresný súd ďalej odkázal na § 80 ods. 3 Trestného poriadku, v zmysle ktorého (aj) ak probačný a mediačný úradník oznámi, že dohľad neplní svoj účel alebo že obvinený marí nerušený výkon kontroly technickými prostriedkami, môže súd, ak je daný dôvod väzby podľa § 71, vziať obvineného do väzby a na ten účel predseda senátu prípadne i vydať príkaz na zatknutie.

16. Z už uvedeného sa ústavný súd presvedčil, že okresný súd primeraným spôsobom odôvodnil napadnutý príkaz na zatknutie, keď okrem iného poukázal aj na § 80 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého v danej veci aj konal.

17. Ústavnému súdu nie je z argumentácie sťažovateľa zrejmé, ako by mohlo dôjsť k porušeniu jeho práv tým, že bol zatknutý a vzatý do väzby až po vyše dvoch týždňoch od momentu,

keď si sám poškodil zariadenie na kontrolu pohybu a pobytu. Ak sa sťažovateľ domnieva, že jeho práva podľa ústavy, dohovoru a paktu by boli vo väčšom rozsahu chránené, ak by bol zatknutý a vzatý do väzby okamžite po poškodení predmetného zariadenia a bol by v nej už o dva týždne skôr, ústavnému súdu neposkytol žiadnu relevantnú právnu argumentáciu na podporu tejto svojej hypotézy.

18. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné túto časť ústavnej sťažnosti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

III.2. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením o vzatí do väzby:

19. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

20. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (IV. ÚS 115/07, I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

21. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že sťažovateľ mal vo vzťahu k zákonnosti a ústavnosti jeho vzatia do väzby možnosť podať sťažnosť krajskému súdu, pričom túto možnosť aj využil a posúdenie jeho námietok tak bolo v právomoci krajského súdu.

22. Na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti tak nemá ústavný súd danú právomoc, a preto ju bolo potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.3. K namietanému porušeniu práv napadnutým sťažnostným uznesením:

23. Sťažovateľ namieta, že v jeho veci nerozhodoval zákonný sudca, a taktiež vzniesol niekoľko otázok vo vzťahu k možnostiam, kedy a ako mohol byť predvedený.

24. Pokiaľ ide o otázky sťažovateľa, ústavný súd zdôrazňuje, že právnym zástupcom zvolený spôsob prezentovania námietok vo forme otázok vytvára priestor na dohady a dedukcie, čo sa pri uplatnení námietky o porušení základných v konaní pred ústavným súdom zásadne neakceptuje (m. m. III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, III. ÚS 244/2014, I. ÚS 386/2019).

25. Pokiaľ ide o námietku nezákonného sudcu, krajský súd vo svojom uznesení (s. 9) poukázal na skutočnosť, že o väzbe sťažovateľa rozhodoval sudca, ktorý v tom čase vykonával služobnú pohotovosť, a to v súlade s rozvrhom práce okresného súdu. V prípade, ak je obžalovaný obmedzený na osobnej slobode z dôvodu vydaného príkazu na zatknutie, je príslušným

na rozhodovanie zákonný sudca. Avšak v prípade, že zákonný sudca reálne nevie v lehote 48 hodín od odovzdania zadržanej osoby rozhodnúť o ďalšom procesnom postupe, je príslušný službu konajúci sudca. Sťažovateľ bol zadržaný a odovzdaný okresnému súdu v piatok v čase 15.50 h a v lehote 48 hodín nenasledoval ďalší pracovný deň. Pokiaľ sťažovateľ namieta, že službukonajúci sudca rozhodoval ako sudca pre prípravné konanie, uvedené je podľa krajského súdu irelevantné, keďže podstatnou skutočnosťou je, že rozhodol konkrétny zákonný sudca JUDr. Andrej Stachovič.

26. Z citovanej časti napadnutého sťažnostného uznesenia je podľa názoru ústavného súdu dostatočne zrejmé, že o vzatí sťažovateľa do väzby rozhodol sudca určený príslušným rozvrhom práce, a teda zákonný sudca.

27. Žiadne iné konkrétne námietky proti napadnutému sťažnostnému uzneseniu sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti neuplatnil.

28. V dôsledku uvedeného bolo potrebné túto časť ústavnej sťažnosti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

29. Keďže ústavná sťažnosť bola v dôsledku uvedeného ako celok odmietnutá, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľa nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. júna 2024

Libor Duľa
predseda senátu